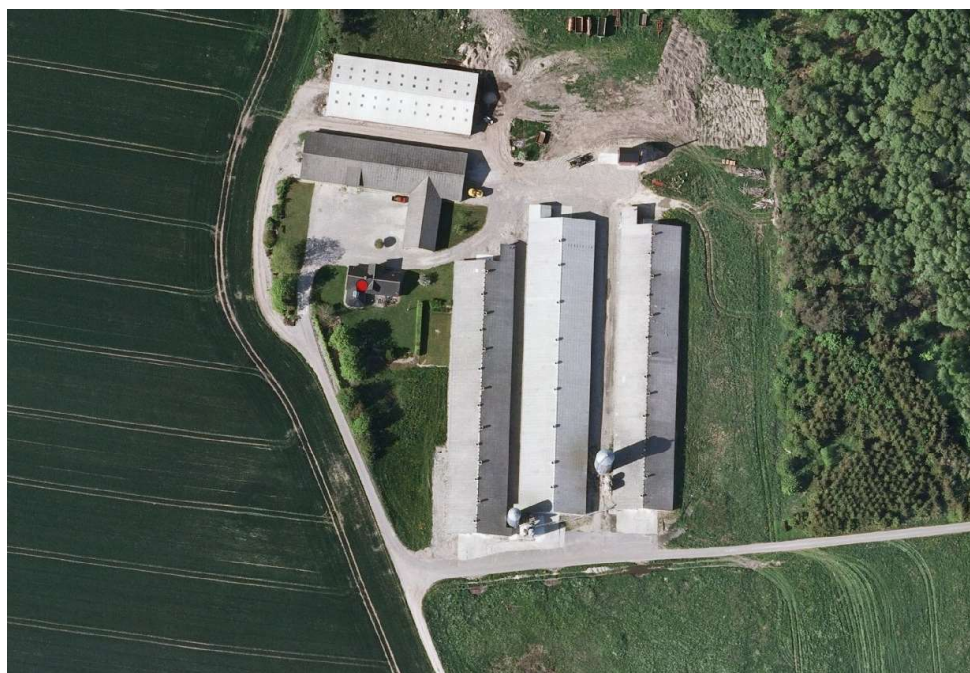

Randers Kommune

REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE

for fjerkræbruget,
Mariagervej 499A, 8981 Spentrup

REGISTRERINGSBLAD - MILJØGODKENDELSE

Matrikel nr.	14 Hvidsten By, Gassum m.fl.
Cvr. nr.	89245028
Ejer af husdyrbruget	Iver Christian Frederiksen Mariagervej 499A, 8981 Spentrup
Driftsansvarlig	Samme som ejer
Brugstype	Fjerkræbrug med 225,8 dyreenheder, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 1695 af 19. dec. 2006, og 107.700 stipladser
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 fjerkræbrug med mere end 100 dyreenheder og 40.000 stipladser
Tilsynsmyndighed	Randers Kommune
Journalnummer	09/002096
Næste revurdering	År 2019
Afgørelsesdato	02. 12. 2009

Ulrik Mathiasen
Sektionsleder

Freddy Fisker Sørensen
Sagsbehandler

REGISTRERINGSBLAD - MILJØGODKENDELSE.....	2
RESUMÉ.....	4
GENERELLE FORHOLD	5
VILKÅR FOR GODKENDELSEN	6
Generelt	6
Anlæg	6
Produktionstilladelse.....	6
Støj.....	6
Lugt/ammoniak	7
Energiforbrug	8
Skadedyr	8
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand m.v.....	8
Ophør.....	9
Arealer.....	9
Kvælstof og fosfor	9
Egenkontrol	9
Uheld	10
KOMMUNENS VURDERING.....	10
OFFENTLIGGØRELSE	24
KLAGEVEJLEDNING.....	25

BILAG

Bilag 1 - Miljøgodkendelse af 25. september 1990.

Bilag 2 - Situationsplan.

Bilag 3 - Kort med udspretningsarealer.

Bilag 4 - Kort med naturområder.

Bilag 5 - Kort med indvindingsboringer.

Bilag 6 - Kort med tilladt placering af markstakke

Bilag 7 - Kort med Nitratklasser.

Bilag 8 - Udvaskningsberegninger – FarmN.

RESUMÉ

Fjerkræproduktionen på Mariagervej 499 A er miljøgodkendt den 25. september 1990. Miljøgodkendelsen omfatter en produktion på ca. 700.000 slagtekyllinger pr. år med en afgangsalder på 39 dage.

Randers Kommune har revurderet miljøgodkendelsen og i den forbindelse taget stilling til:

- om der er nye oplysninger om skadelige virkninger af den forurening husdyrbruget giver anledning til,
- om der er miljømæssige skadelige virkninger, som ikke kunne forudses ved meddelelse af den oprindelige miljøgodkendelse,
- om forureningen i øvrigt går ud over det, der blev lagt til grund ved meddelelse af den oprindelige miljøgodkendelse, og
- om der er forekommet væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, der skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne uden at medføre uforholdsmæssigt store omkostninger.

Randers Kommune vurderer på baggrund af den gennemførte revurdering, at husdyrbruget fortsat kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne væsentlig forurening ved overholdelse af nærmere fastsatte vilkår.

Randers Kommune har således af hensyn til naboer bl.a. stillet vilkår om:

- at der kun må afhentes kyllinger på hverdage (hele døgnet) og søndage fra kl. 18.00,
- at de 2 nærmeste naboer skriftligt adviseres om afhentninger af kyllinger, og
- at markstakke ikke må placeres nærmere end 100 m fra beboelser.

Endvidere er der af hensyn til beskyttelsen af følsom natur og krav om anvendelse af bedst tilgængelig teknik bl.a. stillet vilkår om:

- at markstakke ikke må placeres nærmere end 300 m fra sårbar natur og nærmere end 300 m fra indvindingsboringer,
- at fosfor og kvælstof i fjerkrægødningen begrænses gennem krav til foderets indhold af næringsstoffer, og
- at der maksimalt udbringes 1,36 DE/ha af hensyn til kvælstoffølsomt område i oplandet til Mariager Fjord.

GENERELLE FORHOLD

Randers Kommune godkender i henhold til reglerne i *Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006* fortsat drift af fjerkræbruget Mariagervej 499A, 8981 Spentrup under henvisning til de nærmere fastsatte vilkår i den revurderede miljøgodkendelse.

Ud over de nærmere fastsatte vilkår skal den driftsansvarlige være særlig opmærksom på følgende:

- at grundlaget for godkendelsen er det materiale, Randers Kommune har sendt til ejer under udarbejdelsen af revurderingen. Endvidere er grundlaget det miljøtilsyn, Randers Kommune har gennemført på husdyrbruget den 8. september 2009.
- at ændringer i forhold til grundlaget for godkendelsen skal anmeldes til kommunen, herunder:
 - Ændring, etablering, eller reovering af bygninger, pladser, siloer, opbevaringstanke m.v.
 - Ændringer i udspretningsarealerne, herunder bl.a. tilkøb, frasalg, tilforpagtning, bortforpagtning, forpagtningsophør og anvendelse af markarealer hos tredjemand til udspretning af gødning. Også inddragelse af tidligere råstofindvindingsområder i landbrugsmæssig omdrift eller udtagning af harmoniarealer til råstofindvinding, skal anmeldes til kommunen. Anmeldelse af ændringer af fjerkræbrugets udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august, jf. § 16 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.
- at øvrig lovgivning, som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår, skal overholdes - f.eks. den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.
- at produktionstilladelsen til hver en tid kan bortfalde, hvis den ikke har været helt eller delvist udnyttet i en sammenhængende periode på 3 år.

Endvidere bemærkes at den revurderede miljøgodkendelse indeholder vilkår, der er overført fra husdyrbrugets oprindelige miljøgodkendelse, dog evt. omformuleret og præciseret, ændrede vilkår i forhold til den oprindelige miljøgodkendelse og supplerende vilkår, som er nye i forhold til den oprindelige miljøgodkendelse.

Ændrede og supplerende vilkår meddeles som påbud i henhold til § 39 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* og er i vilkårsafsnittet angivet med betegnelsen (ny).

Vilkårene i revurderingen er som hovedregel kun stillet for forhold, hvor kommunen vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser. En række af de vilkår, der fremgår af den oprindelige miljøgodkendelse er således udeladt. Endvidere er udeladt vilkår, hvor kommunen vurderer, at det ikke er muligt at føre et effektivt tilsyn.

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

Generelt

1. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på husdyrbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold. (ny)
2. Husdyrbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer der fremgår af vilkårene. (ny)
3. Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted. (ny)
4. Næste revurdering af fjerkræbrugets miljøgodkendelse skal finde sted senest 31. december 2019. (ny)

Anlæg

Produktionstilladelse

5. Produktionstilladelsen omfatter en årlig produktion af slagtekyllinger på **maksimalt 225,8 DE (dyreenheder)**, beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 1695 af 19. dec. 2006 og **maksimalt 216.000 kg kyllinger i staldanlægget ad gangen**. Antal tilladte DE, svarer f.eks. til 700.000 slagtekyllinger årligt med en slagtealder på 39 dage. Afgangsalderen kan dog variere mod flere/færre kyllinger, forudsat at dyreenheds- og vægtgrænsen overholdes (ny)

Støj

6. Husdyrbrugets bidrag til det udendørs støjniveau målt ved nabobeboelsers opholdsarealer i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid 1/2 time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Det tillades, at støjgrænserne overskrides hele døgnet på hverdage og søndage fra 18.00 - 24.00 i forbindelse med indfangning og afhentning af slagtekyllinger. Der skal imidlertid tages størst mulig hensyn til de nærmeste naboer på Mariagervej 499 og Mariagervej 499B, som senest 14 dage før afhentningsdagen skal adviseres skriftligt om afhentningen pr. brev, sms eller e-mail. Advisering af en nabo kan undlades, hvis den pågældende nabo frabeder sig oplysningerne.

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkårene om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at husdyrbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor husdyrbrugets støj under normale forhold er maksimal. Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, *Målinger af ekstern støj* og nr. 5/1993, *Beregning af ekstern støj fra virksomheder* eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj". (ny)

7. Der må kun indfanges og afhentes kyllinger på hverdage (hele døgnet) og søndage fra kl. 18.00.

Lugt/ammoniak

8. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der skønnes at være større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve at husdyrbruget foretager lugtberegninger, undersøgelser af lugtkilder, kildebehandling og/eller behandling af afkastluften. Udgifter i forbindelse med lugtberegninger, undersøgelse og afhjælpning afholdes af husdyrbruget. (ny)
9. Med henblik på den næste regelmæssige revurdering i 2019 skal fjerkræbruget inden 1. august 2019 fremsende en handlingsplan for, hvordan fjerkræbruget vil nedbringe lugtgener og ammoniakfordampning fra staldene og ammoniakfordampningen fra dybstrøelse mest muligt. Handlingsplanen skal som minimum indeholde en vurdering af mulighederne for at anvende luftrensning, og opvarmning/køling af gødningsmåtte ved hhv. små og store kyllinger (combideck-system), og opbevaring af dybstrøelse i fuldstændig lukket system med transport i container til afbrænding eller bioforgasning. (ny)

Energiforbrug

10. Ventilationsanlægget skal løbende vedligeholdes og rengøres efter hvert hold kyllinger. (ny)
11. Husdyrbruget skal minimum hver 5. år lade udarbejde en energirapport med forslag til energibesparelser af en autoriseret energikonsulent. Første rapport skal senest foreligge 5 år efter afgørelsesdato. (ny)
12. Husdyrbruget skal til hver en tid anvende lavenergi-belysning. (ny)

Vandforbrug

13. Drikkevandssystemet skal være tæt og enhver lækage straks repareres. (ny)
14. Husdyrbruget skal anvende højtryksrensere ved vask af stalde. (ny)

Skadedyr

15. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
16. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand m.v.

17. Dybstrøelse
Markstakke må ikke placeres nærmere end 100 m fra beboelser, nærmere end 300 meter fra indvindingsboringer eller nærmere end 300 m fra følsomme naturarealer, jf. kortbilag 6. (ny)

Dybstrøelse i markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. (ny)
18. Halmaske
Halmaske skal opbevares overdækket uden direkte kontakt med jorden - eventuelt i markstakke. (ny)
19. Spildevand m.v.
På produktionsanlægget skal altid være en opbevaringskapacitet for vaskevand på minimum 54 m³.
20. Der må ikke ske påfyldning og vask af sprøjteudstyr nærmere end 50 m fra markvandingsboringer. (ny)

21. Olie
Tankning af dieselolie, ophæng af tankpistol, påfyldning af smøreolie m.v. skal altid ske på en overdækket befæstet plads uden afløb. Pladsen skal etableres senest 1 år efter afgørelsesdato. (ny)

Ophør

22. Ved ophør af husdyrproduktionen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet i en miljømæssig forsvarlig tilstand. F.eks. skal der ske en fuldstændig tømning af husdyrgødning i stalde og ske bortskaffelse af døde dyr, fodermidler, rengøringsmidler, desinfektionsmidler og medicin.

Såfremt planteavlslsdriften også ophører, skal der ske bortskaffelse af diverse affaldstyper efter reglerne herfor, og bortskaffelse af dieselolie og sprøjtemidler. (ny)

Arealer

Kvælstof og fosfor

23. Der må som gennemsnit maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,36 DE/ha år, beregnet efter bilag 1 til *Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.* (ny)
24. Der skal fasefodres. Foderets indhold af råprotein må maksimalt være 20 - 22 % i startfasen, 19 - 21 % i vækstfasen og 18 – 20 % i slutfedningen. Der skal anvendes foderblandinger med sænket fosforindhold ved hjælp af tilsætning af fytase og anvendelse af foderfosfater med høj fordøjelighed. Foderblandinger skal i gennemsnit have et maksimalt fosforindhold på 5,1 g fosfor/kg for kyllinger i alderen 0-21 dag og på 4,9 g fosfor/kg for kyllinger i alderen 22-42 dage. Når der forelægger offentliggjorte BAT-beskrivelser af protein- og fosforindhold i foder til slagtekyllinger skal disse anvendes. (ny)

Egenkontrol

25. Til kontrol af driftsvilkårene og forudsætningerne for godkendelsen skal der føres journal med nedenstående oplysninger:
- Mark- og gødningsregnskab for hvert år indeholdende oplysninger om produktionsniveau og tilførsel af husdyrgødning. (ny)
 - Slagteriefregninger for hvert hold kyllinger med angivelse af gennemsnitlig slagtealder/vægt. (ny)
 - Kort over udbringningsarealer for hvert år. (ny)
 - Kort med angivelse af placering af markstakke med dybstrøelse for hvert år. (ny)
 - Anvendte hvedeprogrammer og fodersedler. Fodersedlerne skal angive foderets indhold af råprotein og total fosfor. (ny)
 - Dokumentation for serviceeftersyn på ventilationsanlægget for hvert år. (ny)

g. Energirapporter for hver 5. år, jf. vilkår 13. (ny)

Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år og forevises på kommunens forlangende.

Uheld

26. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks orienteres via tlf.112. Endvidere skal kommunens tekniske forvaltning underrettes på tlf. 89 15 15 15. (ny)

KOMMUNENS VURDERING

Bedste tilgængelig teknologi

Produktionen af slagtekyllinger foregår som gulvdrift på strøelse i 3 kyllingehuse. Kyllingehusene er isoleret med 75 mm Type A-isolering mellem for- og bagmur og 150 mm mineraluld i tagkonstruktionen. Opvarmning af stalde sker med halmfyr, hvis ydelse er 550.000 kcal/h. Staldene er forsynet med undertryksventilation, med indsugningsventiler placeret i væg og udsugninger placeret i kip. Ventilationssystemet reguleres automatisk efter luft, fugt og temperatur, hvor de enkelte ventilationsafkast slås til efter behov (multistepstyret ventilation). I gavlenderne forekommer sikkerhedsventilatorer, som kun anvendes i nødstilfælde. Staldene er desuden forsynet med højtrykskøleanlæg.

Belysningen i staldene foregår med lavenergibelysning (58 W lysstofrør fra firmaet HATO BV). Staldbelysningen reguleres efter et lysprogram, med dæmringsperiode og mørke om natten. Staldene er desuden forsynet med et moderne drikkevandssystem, som forebygger spild. Husdyrbrugets samlede energi- og vandforbrug er henholdsvis ca. 120.000 kWh årligt og 6.000 m³ vand årligt.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Formålet med revurderingen er først og fremmest at vurdere, om virksomhedens indretning og drift lever op til kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT).

Staldsystemet

BREF-dokumentet (*Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003*) beskriver gulvdrift med strøelse i velisolerede og ventilerede stalde med ikke-lækkende drikkevandssystemer som det bedst tilgængelige staldsystem for slagtekyllinger. BREF-dokumentet peger dog på, at også andre staldteknologier på nærmere betingelser kan være BAT, herunder det såkaldte combideck-system. Comideck-systemet er et gulvvarmesystem med opvarmning/køling af gødningsmatten ved hhv. små og store kyllinger, kombineret med et jordkøleanlæg, hvor varmen lagres og hentes til senere brug. Combideck-systemet er dokumenteret til at kunne reducere ammoniakemissionen med 30 % i forhold til traditionel gulvdrift og samtidig spare energi til opvarmning og ventilation. Randers Kommune vurderer imidlertid, at indførelse af combideck-systemet i de eksisterende stalde vil være forbundet med store anlægsomkostninger, da gulve skal opbrydes og nyanlægges, og at investeringen derfor ikke er proportional med miljøeffekten. Umiddelbart vurderer Randers Kommune, at combideck-systemet kan komme på tale ved staldrenoveringer og opførelse af nye staldbygninger.

Staldbygningerne, der er opført i henholdsvis 1990, 1991 og 2005 vurderes at være i god stand, og er således endnu ikke renoveringsmodne.

Randers Kommune er bekendt med, at der i Danmark er igangsat pilotprojekter vedr. anvendelse af luftrensning og gulvvarmesystemer i fjerkræstalde. Der er imidlertid endnu ikke udgivet BAT-blade, der beskriver disse teknologier. Randers Kommune vurderer således, at der ikke kan stilles krav om anvendelse af disse teknologier, før der foreligger den fornødne dokumentation for miljøeffekten, nødvendig dimensionering og ikke mindst en økonomisk evaluering af teknologien. Randers Kommune forventer dog, at der i perioden indtil næste revurdering vil ske en teknologisk udvikling inden for branchen og har på den baggrund stillet vilkår om, at fjerkræbruget på tidspunktet for næste revurdering fremsender en handlingsplan for, hvordan fjerkræbruget vil nedbringe lugtgener og ammoniakfordampning fra staldene med udgangspunkt i anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

På baggrund af ovenstående vurderer Randers Kommune, at fjerkræbruget pt. lever op til bedst tilgængelig staldteknologi ved anvendelse af gulvdrift, idet staldene er velisolerede og drikkevandssystemerne ikke giver anledning til spild, jf. nedenstående. Det bemærkes, at staldene desuden er forsynet med højtrykskøling, som i et eller andet omfang vurderes at reducere emissionen af ammoniak, lugt og støv til omgivelserne. Randers Kommune finder det dog ikke muligt at estimere effekten af højtrykskøling nærmere, da der ikke foreligger undersøgelser heraf.

Energiforbrug

BREF-dokumentet angiver, at det er BAT at

- at anvende velisolerede stalde i egne med lave omgivende temperaturer,
- at anvende ventilationssystemer, der sikrer minimumsventilation om vinteren,
- at ventilationssystemet løbende kontrolleres og rengøres, og
- at stalde belyses med lavenergi-lyskilder.

Randers Kommune vurderer, at den anvendte isolering i staldenes væg- og tagkonstruktioner sikrer, at bygningerne er tilstrækkeligt isolerede mod energitab. Således skønnes staldkonstruktionens U-værdier, at være lavere end $0,4 \text{ W/m}^2/\text{°C}$. Herudover bemærkes, at opvarmning af staldene foregår med halmfyr, og der således er tale om en CO₂-neutral varmekilde.

Randers Kommune vurderer desuden, at anvendelsen af følgende teknologier sikrer mindst mulig energiforbrug under skyldig hensyntagen til dyrevelfærd, arbejdsmiljø m.v:

- energieffektive lysstofrør til staldbelysning, kombineret med et lysprogram, hvor belysningen slukkes om natten
- opbevaring af korn i gastætte siloer, hvilket medfører lavt energiforbrug til korntørring, og
- anvendelse af frekvensstyret ventilation kombineret med højtrykskøling.

Det forudsættes dog, at ventilationssystemet kører optimalt, hvorfor kommunen har stillet vilkår om, at ventilationsanlægget løbende vedligeholdes og renholdes.

Endvidere er stillet vilkår om, at husdyrbruget til hver en tid skal anvende lavenergi-belysning, for at fastholde virksomhedens energiforbrug på BAT-niveau.

Randers Kommune har desuden stillet vilkår om, at virksomheden minimum hver 5. år skal lade udarbejde en energirapport for at sikre virksomhedens fokus på mulige energibesparelser og for løbende at kunne vurdere om husdyrbrugets elforbrug er tidssvarende.

Vandforbrug

BREF-dokumentet angiver, at det er BAT at anvende ikke-lækkende drikkevandssystemer, og straks reparere eventuelle lækager. Endvidere er det BAT at anvende højtryksrensere ved rengøring af stalde. Da virksomheden anvender et moderne drikkevandssystem, som begrænser drikkevandsspild m.v. og anvender højtryksrensere ved rengøring af stalde, vurderes fjerkræbruget at leve op til BAT-kravene til begrænsning af vandforbrug. For at fastholde virksomhedens vandforbrug på BAT-niveau er der stillet vilkår om, at virksomheden til hver en tid skal anvende ovennævnte teknologier eller teknologier, der er bedre.

Foder

BREF-dokumentet angiver følgende værdier som BAT-niveau for så vidt angår foderets indhold af råprotein og fosfor:

	Indhold af råprotein (% i foder)	Indhold af totalfosfor (% i foder)
Startfodring	20-22	0,65-0,75
Vækstfodring	19-21	0,60-0,7
Slutfodring	18-20	0,57-0,67

I Danmark er fodernormerne for slagtekyllinger med en afgangsalder fra 30 - 40 dage 20,7 - 20 % råprotein og 0,6 - 0,57 % totalfosfor, jf. 09/10 normer. De danske normer ligger således indenfor de BAT-niveauer, der er angivet i BREF-dokumentet. For så vidt angår fosfor har undersøgelser vist, at det er muligt, at nedbringe fosforindholdet yderligere ved optimeret anvendelse af højtfordøjelige uorganiske foderfosfater samt fytase. Det mulige niveau er i DJF-rapport nr. 62, november 2004, angivet til 5,1 g fosfor/kg for kyllinger fra 0-21 dage og 4,9 g fosfor/kg for kyllinger fra 22-45 dage.

Randers Kommune vurderer, at råprotein-niveauet i BREF-notatet og fosfor-niveauet angivet i DJF-rapport nr. 62, november 2004 svarer til det BAT-niveau, fjerkræbruget skal efterleve og har stillet vilkår i overensstemmelse hermed.

Markstakke

I BREF-dokumentet er angivet, at det er BAT at placere markstakke med fjerkrægødning væk fra følsomme receptorer, såsom naboer, vandløb, markdræn m.v.

Da fjerkræbruget har en forholdsvis stor produktion af dybstrøelse (ca. 2.400 m³ årligt), og der løbende er behov for placering af denne dybstrøelse i marken, vurderer Randers Kommune, at der bør rettes en særlig fokus på markstakkenes placering. I miljøgodkendelsen er der derfor stillet vilkår om, at markstakke ikke må placeres nærmere end 100 meter fra nabobeboelser og ikke nærmere end 300 meter fra indvindingsboringer og kvælstoffølsomme naturområder. Randers Kommune vurderer, at disse afstande sikrer, at der ikke vil opstå væsentlige gener eller miljøpåvirkninger fra markstakkene. Det bemærkes, at der ikke forekommer søer og vandløb, som direkte støder op til udbringningsarealerne, og at arealerne ikke er dræned. Der er derfor ikke stillet afstandskrav vedrørende overfladevand.

Endvidere vurderer Randers Kommune, at placering af markstakke på samme lokalitet år efter år giver en forøget risiko for punktkildeforurening af den underliggende jord og dermed forøget udvaskning af næringsstoffer fra rodzonen. På den baggrund stilles vilkår om, at markstakke højest må ligge samme sted i 12 måneder og ikke må placeres samme sted igen før efter 5 år.

Da ammoniakfordampningen fra fjerkræbrugets markstakke er forholdsvis høj og fremtiden muligvis åbner for anvendelse af fjerkrægødning til afbrænding/bioforgasning, har Randers Kommune stillet vilkår om, at fjerkræbruget på tidspunktet for næste revurdering fremsender en vurdering af muligheden for at opbevare dybstrøelse i et fuldstændig lukket system med transport i container til afbrænding eller bioforgasning.

Øvrige forhold

Randers Kommune vurderer, at en række andre forhold, der er nævnt i BREF-dokumentet, herunder bl.a. BAT-krav om mark- og gødningsplanlægning og krav om nedbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer, reguleres via generelle regler i dansk lovgivning.

Støj

På fjerkræbrugets anlæg forekommer følgende støjkloder

- ventilationsanlæg
- korntørringsanlæg
- højtryksrensere
- truck- og lastbilkørsel.

Inden for en afstand af henholdsvis 120 meter og 132 meter fra anlægget ligger nabobeboelserne Mariagervej 499B og Mariagervej 499, som begge er ejendomme uden landbrugspligt.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Fjerkræbruget Mariagervej 499A og nabobeboelserne i nærhed af virksomheden ligger i et område, der ifølge Landsplandirektivet (Regionplan 2005) er udpeget som landbrugsområde.

Støj fra landbrug i disse områder må, efter Randers Kommunes opfattelse, i reglen accepteres, hvis støjen kan henføres til almindelige landbrugsaktiviteter.

Randers Kommune vurderer umiddelbart, at der er tale om støjkloder, som i de fleste tilfælde henhører under almindelige landbrugsaktiviteter og at disse vil kunne overholde støjgrænserne for "Type 3 - Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Det bemærkes, at disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Randers Kommune har - for at fastholde virksomheden på et acceptabelt støjniveau for normale landbrugsaktiviteter - stillet vilkår om maksimal støjbelastning i overensstemmelse med de anbefalede støjgrænser. Vilkåret er videreført fra virksomhedens eksisterende miljøgodkendelse med den ændring, at støjgrænsen i aftentimerne fra 18.00 – 22.00 er bragt i overensstemmelse med de vejledende støjgrænser.

Randers Kommune har lempet støjvilkårene i forbindelse med indfangning og afhentning af slagtekyllinger, idet dette sædvanligvis foregår i aften og nattetimerne, hvor det vurderes, at fjerkræbruget ikke vil kunne leve op til de anbefalede støjgrænser. Lempelsen er betinget af skriftlig advisering af de nærmeste naboer mindst 14 dage før indfangnings- og afhentningsdagen. Randers Kommune lægger ved lempelsen afgørende vægt på, at de vejledende støjgrænser kun vurderes at blive overskredet 6-7 gange om året, og at varigheden af disse hændelser er begrænset.

Husdyrgødning

Fjerkræbruget forventes at producere ca. 2.400 m³ dybstrøelse pr. år eller ca. 370 m³ pr. kyllingehold, jf. 2009-normer. Ca. hver anden måned bortkøres dybstrøelsen til markstak eller udbringes direkte.

Markstakke overdækkes i henhold til gældende regler.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Dybstrøelse fra produktionen opbevares i markstakke. Ifølge de generelle regler (Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9) skal det sikres, at dybstrøelsen er komposteret og har et tørstofindhold på minimum 30 %. Herudover skal oplaget overdækkes med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Oplaget skal endvidere overholde Husdyrgodkendelseslovens afstandskrav, som er:

25 meter til ikke almene vandforsyningsanlæg,
50 meter til almene vandforsyningsanlæg,
15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer,
15 meter til offentlig vej og privat fællesvej,
25 meter til levnedsmiddelvirksomhed,
15 meter til beboelse på samme ejendom, og
30 meter til naboskel.

Markstakkene må i øvrigt ikke medføre risiko for forurening af grundvand og overfladevand.

Da fjerkræbruget har en forholdsvis stor produktion af dybstrøelse, og der løbende er behov for placering af husdyrgødning i marken, har Randers Kommune stillet en række vilkår til opbevaring af husdyrgødning i markstakke, jf. afsnittet om BAT.

Halmaske

På fjerkræbruget forekommer et halmfyringsanlæg (<1 MW), som er opført i 2008.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Husdyrbruget vurderes at have et forholdsvis stort varmemeforbrug og dermed også en forholdsvis stor produktion af halmaske. Halmaske kan indeholde høje koncentrationer af PAH-forbindelser og tungmetaller.

Randers Kommune vurderer, at halmaske kan give anledning til punktkildeforurening af jord og grundvand og har derfor stillet vilkår om, at halmaske skal opbevares uden direkte kontakt med jorden. Endvidere er stillet vilkår om, at halmasken skal være overdækket, så stakken ikke gennemvædes af regnvand og spredes med vinden.

Spildevand

Spildvand fra vask af stalde ledes til 2 opsamlingstanke med et samlet volumen på ca. 60 m³.

Spildevandet, som bl.a. indeholder rester af rengørings – og desinfektionsmidler (natriumklorit), udbringes på markerne.

Det er oplyst, at indvendig og udvendig vask af sprøjteudstyr, samt påfyldning af koncentreret sprøjtemiddel sker i marken.

På fjerkræbruget forekommer ikke bad/toilet i driftsbygningerne, og der er således ingen afledning af sanitært spildvand fra husdyrproduktionen.

Tagvand løber direkte fra tagflader ud på jorden og nedsiver.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Spildevand fra vask af stalde er reguleret efter Husdyrgødningsbekendtgørelsen (*Bek. nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.*). Det fremgår heraf, at opbevaringsanlæg skal tømmes så ofte, at de ikke løber over, og spildevand udelukkende må tilføres afgrøder med kvælstofnorm eller retningsgivende norm for fosfor og kalium. Endvidere fremgår, at udbringning af spildevand ikke må give anledning til unødige gener og ikke må udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for at spildevandet strømmer til søer eller vandløb, herunder dræn, ved tøbrud eller regnskyl.

Randers Kommune vurderer, at spildevandet indeholder organisk materiale og rester af rengørings- og desinfektionsmidler. Det vurderes, at der er tale om letnedbrydelige stoffer, som forholdsvis hurtigt vil blive omsat af markens mikroorganismer. Kommunen vurderer derfor, at spildevandet ikke giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger

Det er desuden oplyst, at vask af sprøjteudstyr vil foregå i marken. Randers Kommune vurderer, at reglerne i *Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler* er tilstrækkelige til at sikre, at der ikke vil ske en væsentlig miljøpåvirkning. Bekendtgørelsen fastlægger således, at der ikke må ske påfyldning og vask af sprøjteudstyr nærmere end 300 m fra vandforsyninger til drikkevandsformål og nærmere end 50 m fra vandløb, søer, kystvande og drænsystemers rense- og samlebrønde.

Randers Kommune vurderer dog, at der kan være risiko for forurening af grundvandet med sprøjtemidler, hvis der sker vask- eller påfyldning af sprøjteudstyr tæt på markvandingsboringer. På den baggrund har Randers Kommune stillet vilkår om, at der ikke må ske påfyldning og vask af sprøjteudstyr nærmere end 50 m fra markvandingsboringer.

Energi- og vandforbrug

Det er oplyst, at der på fjerkræbruget er et energi- og vandforbrug på henholdsvis ca. 120.000 kWh pr. år. og ca. 6.000 m³ vand pr. år.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune har under afsnittet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik nærmere beskrevet, de væsentligste kilder til virksomhedens energi- og vandforbrug. Det vurderes, at energi- og vandforbruget for et fjerkræbrug af den konkrete størrelse ligger indenfor det normale, og at der ikke er potentiale for større reduktioner pt.

Affald

På virksomheden produceres primært følgende affaldstyper:

- Dagrenovationslignende affald.
- Tom emballage fra sprøjtemidler.
- Landbrugsplast.
- Jernskrot.
- Klinisk affald.
- Døde dyr.
- Spildolie

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Dagrenovationslignende affald (uhygiejnisk affald fra f.eks. beboelser/frokoststuer og lign.) skal bortskaffes via den kommunale dagrenovationsordning.

Andre affaldsfraktioner skal sorteres og bortskaffes i henhold til Randers Kommunes regulativ for bortskaffelse af erhvervsaffald med tilhørende bilag. Regulativet kan rekvireres ved henvendelse til Randers Kommune eller fra kommunens hjemmeside.

Randers Kommunes regulativer og forskrifter på affaldsområdet og den generelle lovgivning vurderes at være tilstrækkelig til at sikre en miljømæssig forsvarlig affaldshåndtering på virksomheden.

Lugt/støv m.v.

Fjerkræbrugets driftsbygninger ligger ca. 2,8 km fra nærmeste byzone i Spentrup.

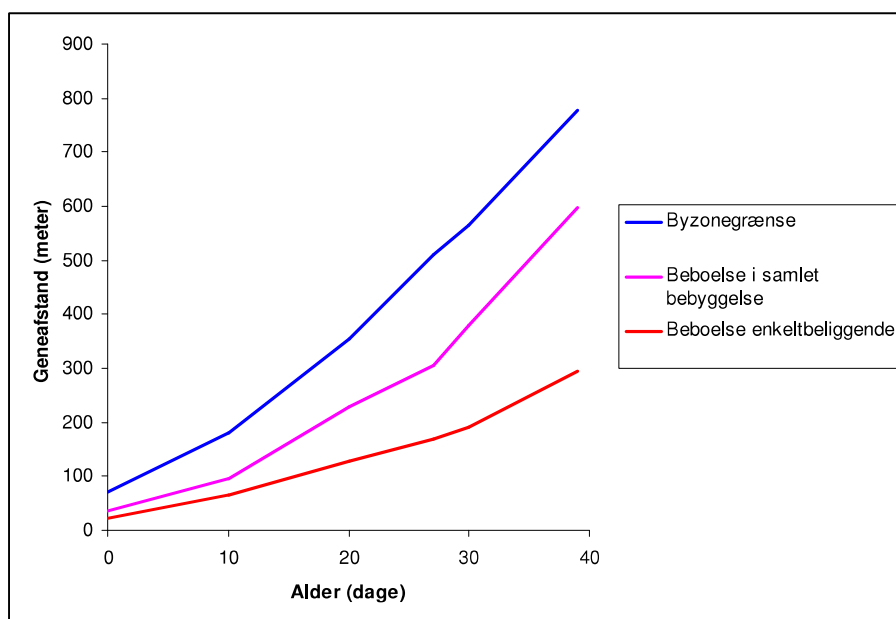
Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse, som er uden landbrugspligt og ikke samtidigt ejes af ansøger selv, er Mariagervej 497 i Hvidsten By. Afstanden til beboelsen er ca. 605 m.

Nærmeste beboelse udenfor samlet bebyggelse, som er uden landbrugspligt og ikke samtidigt ejes af ansøger selv, er Mariagervej 499. Afstanden til beboelsen er ca. 172 m. Endvidere ligger nabobeboelsen 499B ca. 182 m fra fjerkræbruget.

Alle afstande er målt i forhold til massemidtpunktet af fjerkræstaldene.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Da fjerkræproduktionen kører efter princippet "alt ind - alt ud", har Randers Kommune lavet en overslagsberegning, der viser de beregnede lugtgeneafstande som funktion af kyllingernes alder ved produktion af 39-dages kyllinger (Figur 1).

Figur 1.

Beregningen er foretaget efter principperne i *Faglig rapport vedrørende ny lugtvejledning for husdyrbrug, Skov og Naturstyrelsen 2006*. Lugtgeneafstandene er angivet for henholdsvis byzone, beboelse uden landbrugspligt i samlet bebyggelse og beboelse uden landbrugspligt uden for samlet bebyggelse. Det bemærkes, at den beregnede geneafstand for beboelse i samlet bebyggelse er korrigeret i nedadgående retning som følge af, at nærmeste beboelse ligger udenfor fremherskende vindretning. Der er ikke foretaget øvrige korrektioner i op eller nedadgående retning som følge af vindretning eller kummulation fra andre husdyrbrug.

Som det fremgår af figuren vil den maksimale geneafstand for byzone være ca. 780 meter, når kyllingerne har nået slagtealderen på 39 dage. Da afstanden til nærmeste byzone er ca. 2,8 km er genkriteriet overholdt.

Tilsvarende gør sig gældende for beboelser i samlet bebyggelse, da den maksimale geneafstand er beregnet til ca. 600 m og afstanden til nærmeste beboelse er ca. 605 m.

For enkeltbeboelserne Mariagervej 499 og Mariagervej 499B vil genkriteriet derimod blive overskredet fra det tidspunkt, hvor kyllingerne når en alder på ca. 27 dage, idet geneafstanden her er beregnet til ca. 170 m. Lugtgenekriteriet er således overskredet i ca. 12 dage for hvert hold kyllinger, svarende til ca. 78 dage om året for den samlede produktion.

Randers Kommune vurderer imidlertid, at de lugtgener, der eventuelt måtte være fra produktionen er af begrænset omfang. I den forbindelse tillægges vægt, at virksomheden anvender frekvensstyret ventilation og højtryksskøling, som sandsynligvis reducerer den faktiske lugtemission. Herved vil den faktiske geneafstand være mindre end den beregnede geneafstand. Endvidere tillægges vægt, at lugtgener erfaringsmæssigt hovedsageligt opleves i sommerhalvåret – dvs. halvdelen af ovennævnte periode, svarende til ca. 39 dage om året. Randers Kommune har således heller ikke modtaget klager over lugtgener fra produktionen.

Randers Kommune vurderer desuden, at eventuelle teknologiske tiltag for at reducere lugtimissionen fra de eksisterende stalde, såsom samlet og forhøjet afkast, luftrensning m.v. vil indebære store omkostninger, som ikke er proportional med problemets omfang under de nuværende produktionsforhold.

For så vidt angår lugtgener, der kan opstå i forbindelse med tømning af stalde og bortkørsel af fjerkrægødning til markstakke, samt udbringning af fjerkrægødning, er der efter kommunens opfattelse tale om gener, som almindeligvis må accepteres i landbrugsområder.

På fjerkræbruget forekommer desuden et halmfyringsanlæg (<1 MW), som er opført i 2008. Randers Kommune har ikke siden etablering af halmfyret modtaget klager over røg- og lugtgener fra anlægget. Det antages derfor, at det konkrete anlæg ikke giver anledning til væsentlige gener. Hvis der alligevel måtte opstå en væsentlig røg- og lugtproblematik er der stillet vilkår om, at kommunen kan kræve, at husdyrbruget foretager konkrete tiltag, herunder krav til brændselskilder m.v.

Randers Kommune vurderer i øvrigt ikke, at der forekommer aktiviteter, der kan give anledning til væsentlige støvgener.

Skadedyr

Det er oplyst, at virksomheden er tilmeldt en sikringsordning til bekæmpelse af rotter og mus.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Da der er tegnet sikringsordning, som bl.a. indebærer opsætning af rottegiftkasser, og bygningerne på ejendommen vurderes at være i god stand, vurderes risikoen for væsentlig tilhold af rotter at være minimal.

Risikoen for væsentlig forekomst af fluer vurderes at være begrænset, idet staldsystemet udelukkende er baseret på dybstrøelse med et højt tørstofindhold på 50-70 %. Denne gødningstype vurderes ikke at kunne danne grundlag for væsentlig flueklækning.

Olie og kemikalier

På husdyrbruget opbevares diesel i 4 stk. 1.800 l overjordisk ståltanke fra hhv. år 1989, 1995, 1999 og 2000. Tankene fra 1989 og 1995 er serieforbundne. Dieseltankene er placeret i fjerkræbrugets maskinhus. Tankene står på støbt betongulv, er hævet over underlaget og er forsynet med overfyldningsalarm.

Sprøjtemidler opbevares i aflåst rum, som har fast gulv uden afløb.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Indretning, etablering og drift af olietanke reguleres af Olietankbekendtgørelsen (*Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines*).

Ifølge Olietankbekendtgørelsens § 27 skal olietanke:

- Opstilles på et jævnt og varigt stabilt underlag.
- Være hævet over underlaget.
- Have en afstand på mindst 5 cm til væg el. anden konstruktion.
- Være forsynet med overfyldningsalarm.

Endvidere skal tanken sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, jf. Olietankbekendtgørelsens § 43.

Randers Kommune vurderer, at Olietankbekendtgørelsens krav til indretning er tilstrækkelig til at sikre miljøet mod en væsentlig miljøpåvirkning som følge af spild/lækager fra selve dieseltankene.

Ved dieseltankanlæg forekommer hyppigt påfyldning af landbrugsmaskiner med tankpistol, hvor der ofte sker mindre spild af olie som følge af dryp, overløb m.v.. Da selve påfyldningen sker på stabilgrus, vurderer Randers Kommune, at der er risiko for spild af olier, som ikke umiddelbart vil opdages/kunne opsamles. Randers Kommune har derfor stillet et vilkår om, at tank- og påfyldningssted skal befæstes og fortsat være overdækket. Det bemærkes, at enhver form for spild skal opsamles med kattegrus el.lign. og bortskaffes som farligt affald, jf. *Randers Kommunes Regulativ for erhvervsaffald*.

Randers Kommune vurderer, at opbevaringen af sprøjtemidler på husdyrbruget sker miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt, jf. § 44 og § 45 i *Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler*.

Transport og vejforhold

Transporter til og fra produktionsanlægget fordeler sig primært på følgende typer:

- Afhentning af dyr (ekstern).
- Levering af foder (ekstern).
- Levering af olie, gødning m.v. (ekstern).
- Kørsel med landbrugsmaskiner (intern).

Al transport til og fra anlægget foregår via Mariagervej. Transporterne foregår hovedsagelig inden for normal arbejdstid, bortset fra afhentning dyr, som kan foregå i nattetimerne.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune vurderer, at antallet af transporter følger produktionscyklus, således at antal transporter øges som følge af stigende antal foderleverancer i den sidste del af hver produktionsperiode (fra ca. 1 til 3 gange om ugen). Antal transporter kulminerer således med afhentning af slagtekyllinger samt tømning af stalde for dybstrøelse. Der vil således ca. 7 gange årligt være et maksimum med hensyn til antal transporter.

Transporterne foregår primært via hovedvejen Mariagervej og en ca. 500 meter tilkørselsstrækning ind til anlægget. På tilkørselsstrækningen passerer transporterne forbi beboelserne Mariagervej 499 og Mariagervej 501A.

For at begrænse transportgener og støj ved ovennævnte maksimum er der stillet vilkår til tilladt tidsrum for afhentning af kyllinger. Endvidere er der stillet vilkår om advisering af de nærmeste naboer i god tid før afhentning af kyllinger til slagting.

Randers Kommune vurderer, at der herefter ikke forekommer væsentlige gener som følge af transport til og fra anlægget. Det tillægges vægt, at antallet af transport er forholdsvis begrænset og hovedsageligt afgrænset til en kort periode i slutfasen af hvert hold kyllinger.

Transportmaksimum sker således indenfor en kort periode og er relativt forudsigelig. Randers Kommune tillægger det desuden afgørende vægt, at der ikke sker transporter til og fra anlægget gennem tæt befolkede områder.

Lys

Der forekommer udelukkende almindelig udendørs belysning. Der er således ikke opsat kraftige projektører el.lign.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Da der ikke forekommer kraftige projektører til belysning af bygninger, pladser m.v., vurderes der ikke at forekomme væsentlige lysgener for naboer eller trafik.

Ophør

På fjerkræbruget forekommer husdyrgødning, rengøringsmidler, desinfektionsmidler, dieselolie, plantebeskyttelsesmidler, døde dyr m.v.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Såfremt husdyrproduktionen ophører, forventer Randers Kommune ikke længere at føre rutinemæssig miljøtilsyn med virksomheden.

For at undgå at der opstår forureningsfare og gener i tilfælde af virksomhedens ophør, er der stillet vilkår om at husdyrgødning, døde dyr, kemikalier o.lign. skal bortskaffes.

Landskabelige/kulturhistoriske forhold

Fjerkræbruget er beliggende i et område, der ifølge Landsplandirektivet (Regionplan 2005) er udpeget som landbrugsområde.

Der forekommer ingen fredninger, særlige landskabelige-, geologiske- eller kulturhistoriske interesser.

Anlægget ligger i sin helhed udenfor indsigtssområder til kirker, bevaringsværdigt byggeri, fortidsminder el. lign.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune vurderer, at det eksisterende anlæg er uden væsentlig påvirkning af landskabelige eller kulturhistoriske værdier. Kommunen tillægger det vægt, at de eksisterende driftsbygninger ligger uden for områder, hvor landskabelige og kulturhistoriske hensyn i særlig grad skal varetages.

Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen fra staldanlægget og markstakke er beregnet til henholdsvis 7.512 kg N/år og 1.935 kg N/år.

I en afstand af ca. 600 m nordøst for staldanlægget ligger det nærmeste naturareal, som er registreret beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er tale om en mose, der ifølge

Landsplandirektivet (Regionplan 2005) er B-målsat (m587-02-mo). Endvidere ligger et beskyttet, B-målsat engareal (m588-04-en) i en afstand af ca. 750 m nordvest for anlægget.

Nærmeste beskyttede naturareal, som ligger i international naturbeskyttelsesområde, er et A-målsat overdrevsareal (n507-12-ov) i EF-habitatområde nr. 223 "Kastbjerg Ådal". Overdrevsarealet er samtidig nærmeste sårbare naturareal, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7. Afstanden fra staldanlægget til dette areal er ca. 3.200 m.

For så vidt angår udbringningsarealer i Randers Kommune støder 3 marker direkte op til § 3-beskyttede naturarealer. Der er tale om 2 engarealer (m587-01-en og m598-03-en), som er B-målsatte, og 2 mosearealer (m588-02-mo og m587-02-mo), som ligeledes er B-målsatte. For så vidt angår udbringningsarealerne i Mariagerfjord Kommune, støder disse direkte op til 3 overdrevsarealer og et mindre hedeareal.

Naturarealerne er vist på bilag 4.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune har foretaget en beregning af ammoniaknedfaldet fra staldanlægget på nærmeste moseareal (m587-02-mo) og engareal (m588-04-en) samt overdrevsarealet (n507-12-ov) i international naturbeskyttelsesområde. Beregningen viser, at staldanlægget giver anledning til et ammoniaknedfald på nærmeste mose og eng på henholdsvis ca. 1,6 kg N/år og ca. 0,4 kg N/år. Ammoniaknedfaldet på overdrevsarealet i international naturbeskyttelsesområde er beregnet til ca. 0,05 kg N/ha år.

Da der er tale om forholdsvis høje ammoniakdepositioner på nærmeste mose og eng, kan Randers Kommune ikke udelukke, at staldanlægget giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger af de nærliggende mose- og engarealer eller naturarealer i større afstand fra staldanlægget.

Randers Kommune har dog ikke nærmere vurderet arealernes sårbarhed, da kommunen vurderer, at der efter Husdyrgodkendelsesloven ikke er grundlag for at stille skærpede krav til fjerkræbruget, idet der ikke sker nogen merbelastning af arealerne, og heller ikke er grundlag for skærpselser efter IPPC-direktivet, da fjerkræbruget allerede vurderes at anvende branchens bedst tilgængelige staldteknologier, jf. afsnittet om bedst tilgængelig teknologi.

For så vidt angår ammoniaknedfaldet på naturarealer i international naturbeskyttelsesområde er der tale om et så beskedent bidrag, at fjerkræbruget ikke vurderes at give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Randers Kommune har herudover vurderet, om fjerkræbrugets placering af markstakke kan give anledning til væsentlige miljøpåvirkninger af særligt sårbare naturarealer. I den forbindelse vurderer Randers Kommune, at der forekommer en række kvælstoffølsomme naturarealer i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne vest for Svenstrup, herunder særligt sårbare overdrevsarealer, omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 og mosearealer i EF-habitatområde. Randers Kommune vurderer, at der indenfor en afstand af 300 m fra disse sårbare naturarealer ikke må placeres markstakke, idet dette vil indebære en væsentlig risiko for skadevirkninger på naturarealerne som følge af ammoniaknedfald. Randers Kommune bemærker, at kravet er stillet på lige fod med reglen om, at der ikke må etableres anlæg til mere end 15 DE indenfor 300 m fra sårbare naturarealer, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7. Endvidere bemærkes, at der er tale om et vilkår stillet med udgangspunkt i krav om anvendelse af BAT, jf. afsnittet om bedst tilgængelig teknologi.

Med hensyn til ammoniakfordampning ved udbringning af dybstrøelse, vurderer Randers Kommune at der ikke sker nogen merbelastning. Da de generelle regler for udbringning af fast husdyrgødning samtidig vurderes at svare til bedst tilgængelige udbringningsteknologi, vurderes der ikke at være grundlag for skærpede krav.

Grundvand

Fjerkræbrugets udbringningsarealer ligger alle i et område, der er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomt område og indsatsområde, jf. Landsplandirektivet (Regionplan 2005). Ingen af udbringningsarealerne er endnu omfattet af en indsatsplan.

Indvindingsboringen til Hvidsten Vandværk og Gassum Gl. Vandværk ligger indenfor 300 meter fra udbringningsarealerne.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

En beregning af nitratudvaskningen fra bedriften viser en udvaskning fra rodzonen på mellem 92 og 97 mg nitrat/ pr. liter. Randers Kommune kan ikke udelukke, at en udvaskning i denne størrelsesorden giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af grundvand i området, men vurderer, at der efter Husdyrgodkendelsesloven ikke er grundlag for at stille skærpede krav til fjerkræbruget, idet der ikke sker nogen merbelastning af arealerne, og heller ikke er grundlag for skærper efter IPPC-direktivet, da de generelle regler for udbringning af fast husdyrgødning vurderes at svare til bedst tilgængelige udbringningsteknologi.

Randers Kommune skal dog bemærke, at alle arealer ligger i indsatsområde, hvor staten skal foretage en kortlægning af såvel geologien som arealanvendelsen. Den geologiske kortlægning forventes afsluttet senest ved udgangen af 2015. På baggrund af kortlægningen skal Randers Kommune udarbejde en indsatsplan for at sikre rent drikkevand i området. Kortlægningen og indsatsplanlægningen i henhold til vandforsyningsloven kan vise, at det for at sikre rent drikkevand er nødvendigt at reducere udvaskningen af nitrat og pesticider i de sårbare grundvandsdannende områder. Ny viden om de geologiske og hydrogeologiske forhold i området kan således vise, at det er nødvendigt at reducere belastningen med disse stoffer på de arealer, som er omfattet af nærværende revurdering.

I revurderingen har Randers Kommune stillet vilkår til placering af markstakke i forhold til indvindingsboringer. Vilkåret er stillet med udgangspunkt i krav om anvendelse af BAT, jf. afsnittet om bedst tilgængelig teknologi, idet det vurderes, at placeringer tæt på indvindingsboringer og placeringer samme sted år efter år kan give anledning til grundvandsforurening.

Endvidere er der stillet skærpende vilkår om, at der heller ikke må ske påfyldning og vask af sprøjteudstyr nærmere end 50 m fra markvandsboringer, jf. afsnittet om spildevand.

Overfladevand

De dele af fjerkræbrugets udbringningsarealer, som ligger i Mariagerfjord Kommune, afvander dels til Mariager Fjord via Kjellerup Sø, Gloudal Bæk og Kastbjerg Å, dels til Hjarbæk Fjord via Svenstrup Bæk, Glenstrup Sø, Kongsvad Mølleå og Skals Å.

Udbringningsarealerne i Randers Kommune afvander til Hjarbæk Fjord dels via Kousted Å, dels Kåtbæk, som begge løber til Skals Å.

Hjarbæk Fjord indgår i habitatområde nr. 30 (Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal samt Skravad Bæk) og i EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 24 (Hjarbæk Fjord og Simested Fjord).

Den yderste del af Mariager Fjord - fra Hadsundbroen og ud – indgår i Habitatområde nr. 14 (Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord), i EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 (Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del) og Ramsarområde nr. 11 (Dele af Randers og Mariager fjorde med tilgrænsende havområde).

Ca. 18 ha af fjerkræbrugets ca. 224 ha ligger i nitratklasse 2 og resten i nitratklasse 0, jf. kortværk til Husdyrgodkendelsesloven. Alle arealer er klassificeret i P-klasse 0.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune vurderer, at fjerkræbruget skal leve op til Husdyrgodkendelseslovens krav, hvis der forekommer arealer i nitratklasse 1-3 eller fosforklasse 3. Baggrunden er, at afskæringskriterierne for disse klasser er uafhængige af, om der sker nogen merbelastning.

Da fjerkræbruget har ca. 18 ha i nitratklasse 2 har Randers Kommune stillet skærpene vilkår om, at fjerkræbrugets arealer maksimalt må tilføres husdyrgødning, svarende til 1,36 ha på bedriftsniveau. Fjerkræbruget lever allerede op til dette krav ved at have en tilførsel af husdyrgødning på 1,29 DE/ha.

Randers Kommune gør i den forbindelse opmærksom på, at det vil være formålstjenligt, om fjerkræbruget fordeler husdyrgødningen, således at arealerne i Mariager Fjord Kommune, der afvander til næringsstoffølsomme søer, og delvis har Mariager Fjord som slutrecipient, modtager forholdsvis mindre husdyrgødning end de øvrige arealer.

For god ordens skyld gør Randers Kommune opmærksom på, at fjerkræbruget muligvis kan tilføre mere husdyrgødning end 1,36 DE/ha, forudsat at der iværksættes virkemidler, der kan imødegå den forøgede nitratudvaskning. Denne ændring i udbringningen vil dog forudsætte anmeldelse til kommunen og fremsendelse af dokumentation for effekten af virkemidlerne, jf. afsnittet om generelle forhold.

Med en udbringning af husdyrgødning på 1,29 DE/ha giver fjerkræbruget anledning til en udvaskning af kvælstof fra rodzonen på ca. 87 kg N/ha år, jf. beregningsmodellen FarmN. På fjerkræbruget er der desuden et fosforoverskud på ca. 8,7 kg P/ha år.

Randers Kommune kan ikke udelukke, at en udvaskning af kvælstof og overskud af fosfor i denne størrelsesorden giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af Kjellerup Sø, Glenstrup Sø og slutrecipienterne Mariager Fjord og Hjarbæk Fjord og dermed væsentligt påvirker gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget for. Randers Kommune vurderer imidlertid, at der ikke er grundlag for at stille yderligere skærpede krav til fjerkræbruget, idet der ikke sker nogen merbelastning af arealerne samtidig med, at de generelle regler for udbringning af fast husdyrgødning vurderes at svare til bedst tilgængelige udbringningsteknologi.

På udbringningsarealerne forekommer ingen arealer, der vurderes at udgøre særlig risiko for overfladisk afstrømning af næringsstoffer til vandløb, vandhuller, søer eller kystvande (f.eks stærkt skrånende arealer).

For så vidt angår påvirkning af Habitatdirektivets bilag IV-arter med næringsstoffer, relaterer dette sig til påvirkninger af levestederne for disse arter (raste- og ynglepladser). Gennemgangen af forekomsten af bilag IV-arter og trusler mod disse i området er baseret på en kombination af kommunens kendskab, og de foreliggende beskrivelser af udbredelse på www.naturdata.dk. Randers Kommune har ikke konkret viden om tilstedeværelse af bilag IV-arter i nærliggende vandhuller og lignende. Fjerkræbruget antages derfor ikke at påvirke bilag IV-arter.

Uheld

Største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med virksomhedens opbevaring og håndtering af dieselolie og sprøjtemidler.

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder, at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen.

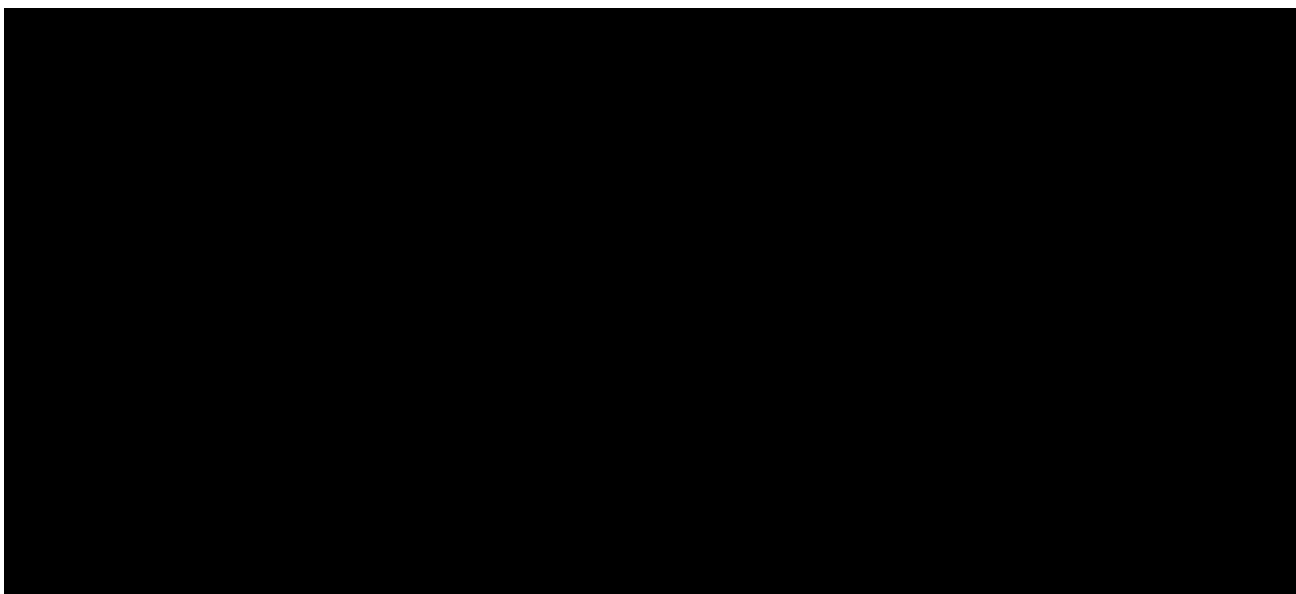
Kommunens vurderinger og bemærkninger

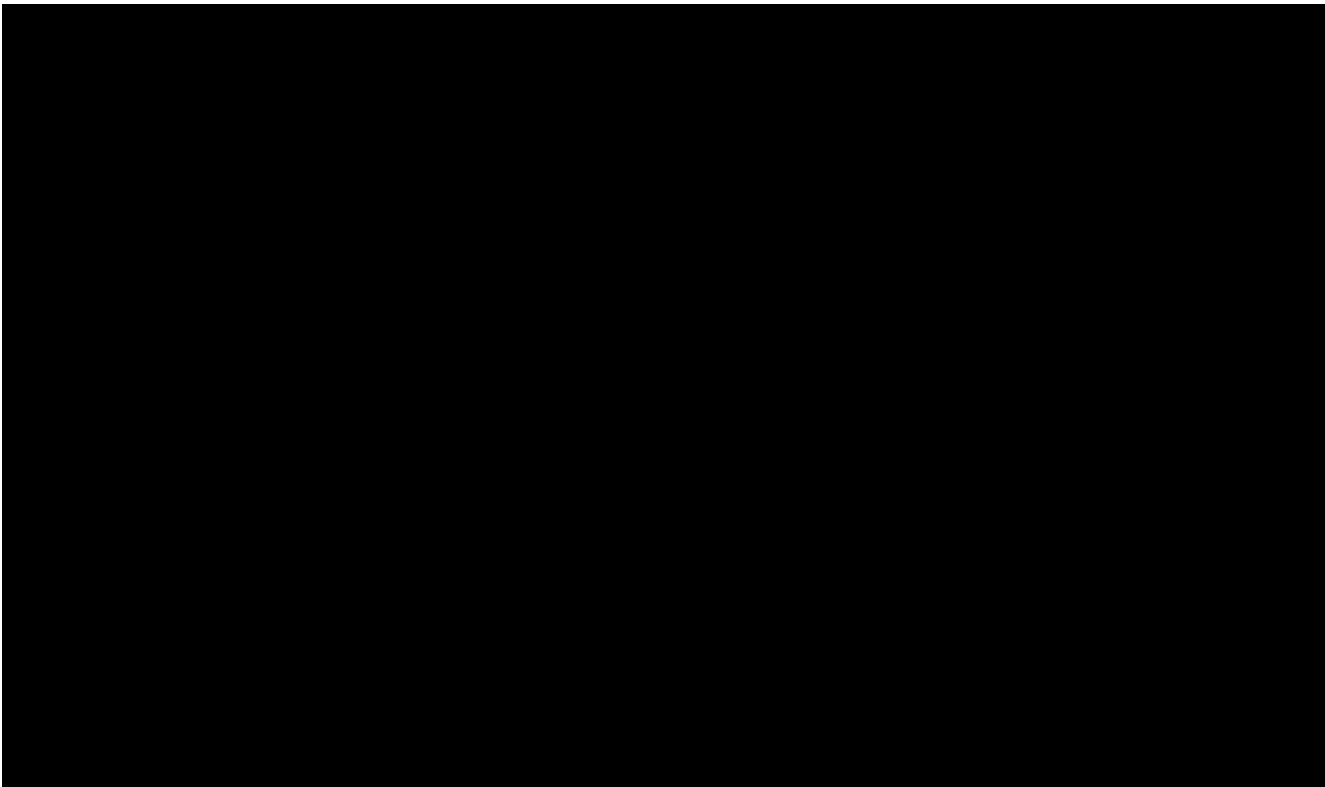
Randers Kommune vurderer, at der ikke forekommer opbevaring af potentielt miljøskadelige stoffer i mængder der nødvendiggør udarbejdelse af en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres i tilfælde af uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. I den forbindelse tillægges afgørende vægt, at der på ejendommen ikke forekommer opbevaring af flydende husdyrgødning, flydende handelsgødning, flydende fodermidler el.lign.

OFFENTLIGGØRELSE

Høring

Udkastet til revurderingen har i perioden fra den 12.11. 2009 til den 27. 11. 2009 været sendt i høring hos følgende:

Naboer er udvalgt ud fra følgende kriterier:

- beliggenhed indenfor maksimal beregnet lugtgeneafstand for byzone (780 m).
- beliggenhed indenfor 100 m fra udbringningsarealerne.

I høringsperioden er der ikke indkommet bemærkninger fra naboer og øvrige parter.

Ejer har dog haft enkelte bemærkninger, som delvis er imødekommet. Således er vilkår om servicering af ventilationsanlæg minimum 1. gang årligt og krav om type 2-korrektion i gødningsregnskabet bortfaldet.

Offentliggørelse af afgørelsen

Revurderingen bekendtgøres ved annoncering i Randers Amtsavis onsdag den 02.12. 2009, som ligeledes er dato for afgørelsen.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om afgørelsen:

Iver Christian Frederiksen, Mariagervej 499A, 8981 Spentrup
Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk
Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg eller midt@sst.dk
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg eller post@aar.mim.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø eller dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N eller info@ecocouncil.dk

KLAGEVEJLEDNING

Revurderingen kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er ovennævnte, samt enhver der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrgodkendelseslovens §§ 85, 86 og 87.

Klage skal stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Randers Kommune, Laksetorvet, 8900 Randers, som sender den videre med sagens øvrige oplysninger. Klagen skal være forvaltningen i hænde senest den 30.12. 2009 kl. 15.00.

Såfremt revurderingen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ejer.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter afgørelsens dato.